

Výroční zpráva o činnosti
Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ za rok 2022

Obsah:

ÚVOD

- 1. PŘEHLED O MAJETKU NADÁNÍ A JEHO ZÁVAZCÍCH**
 - a) Přehled majetku Nadání
 - b) Závazky Nadání

- 2. PŘEHLED O POUŽITÍ MAJETKU NADÁNÍ**
 - a) Nadační činnost
 - b) Náklady na provoz Nadání

- 3. PŘEHLED O DARECH PŘIJATÝCH NADÁNÍM**

- 4. PŘEHLED O OSOBÁCH, JIMŽ BYLY POSKYTNUTY NADAČNÍ PŘÍSPĚVKY K ÚČELU, PRO KTERÝ BYLA NADACE ZŘÍZENA, V HODNOTĚ VYŠŠÍ NEŽ 10 000,- Kč**

- 5. DODRŽENÍ PRAVIDEL O OMEZENÍ NÁKLADŮ**

- 6. ZHODNOCENÍ ZÁKLADNÍCH ÚDAJŮ Z ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A ZÁVAŽNÉ INFORMACE ZE ZPRÁVY AUDITORA**

- 7. ÚDAJE DLE § 21 ZÁKONA č. 563/1991 Sb., O ÚČETNICTVÍ, VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ**

PŘÍLOHY:

Zpráva nezávislého auditora
Účetní výkaz „Rozvaha“
Účetní výkaz „Výkaz zisků a ztrát“
Příloha k účetní závěrce

Výroční zpráva obsahuje 29 stran a byla schválena správní radou dne 24. dubna 2023

prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc., v.r.
předseda správní rady a prezidia

Úvod

Josef Hlávka (1831 – 1908), architekt, stavitel a mecenáš založil **Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových** svou poslední vůlí dne 25. ledna 1904. V ní ustanovil Nadání: *„Za universálního dědice veškerého svého jmění movitého i nemovitého jakéhokoliv druhu, tak jak toto jmění projednáním pozůstalosti zjištěno bude, ustanovuji právnickou osobu, která pro všechny časy nésti má jméno Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových...“*. Svou poslední vůlí tak navázal a fakticky i završil své četné předchozí mecenášské a nadační aktivity, které činil vždy jen ve prospěch rozvoje vědy, umění, kultury a vzdělanosti českého národa. Posláním Nadání proto bylo a je podporovat *„veškerou vědeckou, literární a uměleckou činnost národa Českého a učinit výsledky této činnosti jakož i výsledky veškeré vědecké činnosti světové kulturnímu životu národnímu tak přístupnými, aby mohl z nich ve všech směrech výkonné své činnosti přímo těžiti“*. Dalším cílem bylo podporovat *„snaživé a způsobilé studenty českých vysokých škol pražských tím způsobem, aby poskytnutím částečného neb (bude-li možno) úplného zaopatření se jim umožnilo, by se mohli plnou svou silou věnovati výhradně jen úplnému svému vzdělání, na kterém se jak jich vlastní tak i budoucnost celého národa zakládá“*.

V současné době působí Josefem Hlávkou založená nadace pod názvem **Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“** (dále jen „Nadání“).

Za života Josefa Hlávky a až do počátku padesátých let dvacátého století realizovalo Nadání poslání, které mu donátor určil především podporou **„České Akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění“** (po roce 1918 **„České akademie věd a umění“**) a **„Studentských kolejí českých vysokých škol Pražských“** tedy institucí, které Josef Hlávka za svého života založil a dal každé vlastní statut, aby plnily jím určené poslání. Každá z těchto institucí měla k Nadání odlišný a v poslední vůli definovaný vztah. Podpora třetí instituce - **„Národohospodářského ústavu“** - byla upravena v nadační listině v duchu Hlávkovy přání až po jeho smrti. Poslední vůle obsahovala také ustanovení o legátech nadačních, obsahujících podporu dalších nadačních aktivit.

Po sepsání své poslední vůle předložil Josef Hlávka nadační správě návrh smlouvy, která zabezpečovala uskutečnění jeho dalších nadačních záměrů. Odkaz Josefa Hlávky a jeho naplnění jistil i promyšlený Hlávkův **Statut Nadání**, který jako připojená součást poslední vůle obsahoval též možná řešení, pokud by existence jeho nadace byla ohrožena. Bylo v něm určeno, že jmění *„nadání má po všechny časy zůstat jako výhradní a nerozdělený soukromý majetek, který vyjma dále ustanovených případů nesmí býti ani jemu ani jeho úkolům nikdy a za žádných podmínek ani odcizen ani odprodán a z té příčiny také ani nikdy zadlužen“*.

Podle Hlávkovy statutu řídila jeho nadaci Správa Nadání. V ní působili tři doživotní členové a šest dalších členů, kteří byli voleni (statutem určeným způsobem) na dobu šesti let. Doživotní členové nastoupili do funkcí uprázdněných třemi vykonavateli závěti. Byli voleni kooptací na zvláštní schůzi Správy Nadání za podmínky, že je přítomno alespoň šest jejich členů včetně předsedy, a to dvoutřetinovou většinou. Po ukončení volebního období mohli být členové voleni i na další šestileté období. Vedle kurátora, který byl předsedou Nadání, obsahoval Statut také ustanovení o protektoru Nadání.

Rozlišení doživotních a volených členů bylo vedeno snahou zajistit stabilitu a kontinuitu nadace. Mělo též usnadnit realizaci potřebných změn při řízení Nadání, bude-li toho třeba. Ustanovení o protektorovi mělo naproti tomu zabezpečit ochranu Nadání ze strany nejvyšších orgánů českých zemí. Do života uváděl záměry Josefa Hlávky až jeho nástupce ve

funkci, jeho dlouholetý spolupracovník prof. JUDr. Antonín rytíř Randa. Nadační listina shrnovala všechna rozhodující ustanovení poslední vůle Josefa Hlávky z 25. ledna 1904 a k ní připojeného Statutu Nadání. Byl do ní zařazen také obsah návrhu smlouvy mezi Josefem Hlávkou a finanční prokuratou ze 6. února 1906 ohledně Národohospodářského ústavu. Nadační listina konstatovala, že celkový majetek Nadání spočívá v nemovitostech, zejména ve velkostatku a zámku v Lužanech, ve stavbách v Praze a ve Vídni, v cenných papírech a v dalším majetku zjištěném v pozůstalostním řízení. Činil po vyčíslení 5 279 726 korun a 32 haléřů a byl odevzdán nabyvateli odevzdací listinou z 29. prosince 1909.

V nadační listině byla také připomenuta vůle zůstavitele vyjádřená ve Statutu: „*Nadačním úřadům státním přísluší dle stávajících zákonů toliko právo dozoru nad náležitým splněním všech úkolů nadačních, nepřísluší jim však právo do správy tohoto „Nadání“ zasahovati, neb nějakou ingerenci v tom směru si osvojovati, kteráž jedině stanovené, nadační správě přináleží.*“

V Nadační listině nalezneme také slib a závazek členů tehdejší nadační správy, který učinili i jménem svých nástupců, že se *budou ze všech sil starati o stálé udržování nadace v platnosti a o jistotu nadačního jmění* a dále závazek, že budou dbát, *aby se ustanovení této nadační listiny a dalších písemností uplatněných v pozůstalostním řízení plnily*. Dne 29. října 1911 potvrdila Zemská správa politická v Praze „Nadační listinu a Statut Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“. Takto rozsáhlý a jednotlivcem finančně zabezpečený projekt podpory vědy, národní kultury, umění a vzdělanosti byl svým pojetím, promyšleností i ekonomickým jištěním naprosto unikátní. I v dnešní době je jedinečný a obdivuhodný.

Činnost Nadání byla po celou dobu své existence a právní kontinuity úzce spojena s osudy české společnosti v kontextu evropských dějin. Aktuální společenské změny nutně ovlivňovaly zaměření aktivit Nadání. Po vzniku Československé republiky v roce 1918 se podařilo navázat na koncepci i reálnou činnost Nadání, jak je stanovil Josef Hlávka ve své poslední vůli a jak byly obsaženy v nadační listině. Finanční a ekonomický otřes spojený s průběhem 1. světové války však částečně znehodnotil majetkovou podstatu Nadání, zejména pokud šlo o cenné papíry. Přesto činnost Nadání, která byla realizovaná v letech 1904–1939 je pro rozvoj české společnosti, její vědy, kultury, umění a především vzdělanosti velkým přínosem. Především podpora tří a půl tisíce nemajetných studentů ubytovaných zdarma v Hlávkově koleji znamenala otevření cesty pro uplatnění nadaných a vysokoškolsky vzdělaných mladých lidí ve společnosti. Vznik československé státnosti vytvořil nové podmínky pro naplňování Hlávkovy odkazu. Československý stát finančně podporoval činnost České akademie věd a umění (ČAVU), stejně tak i provoz Hlávkovy koleje a tím se na realizaci Hlávkovy odkazu podílel.

Existence Hlávkovy Nadání byla podstatným způsobem poprvé ohrožena v letech 1939–1945 v době okupace českých zemí nacistickým Německem. V souvislosti s uzavřením českých vysokých škol, omezením vědecké a umělecké činnosti v českých zemích a zásahem proti nadacím bylo postiženo i Nadání. Administrátor Nadání Václav Skála zahynul v koncentračním táboře a na majetek Nadání v Lužanech byla německými úřady uvalena nucená správa. Po válce byly – podle ústavního dekretu prezidenta republiky o obnovení právního pořádku – právní úkony z období okupace prohlášeny nulitními a Nadání mohlo plně obnovit svou činnost. Odstranit bylo třeba zejména škody v lužanském zámku a jeho areálu.

Po roce 1948 se podařilo i v tehdejší politické atmosféře zachovat právní a personální kontinuitu Nadání, v orgánech Nadání nedošlo k podstatným personálním změnám. V Lužanech, na Přešticku a plzeňském regionu se Nadání zaměřilo na činnost v oblasti

kulturní a vzdělávací. V roce 1951 v rámci lužanských oslav 110. výročí narození Antonína Dvořáka a 60. výročí založení České akademie věd a umění Josefem Hlávkou byla u hlavního vchodu zámecké kaple odhalena pamětní deska českému hudebnímu skladateli Antonínu Dvořákovi. Koncertní činnost byla zaměřena na díla Antonína Dvořáka a též na díla Josefa Bohuslava Foerster (byl v letech 1931–1939 předsedou ČAVU a Nadání) a dalších českých skladatelů. V zámku bylo otevřeno muzeum, výstavy i přednášky byly věnovány životu a dílu Josefa Hlávky a jeho přátel, např. Jaroslavu Vrchlickému, Josefu Václavu Sládkovi, Juliu Zeyerovi, Antonínu Dvořákovi a dalším. V prostorách zámku a zámeckého areálu se uskutečňovaly také koncerty, jejichž program připomínal Hlávkovu dobu. V zahradě zámku byla zřízena přírodovědecká stanice. Tyto aktivity měly rovněž sloužit jako argument pro uchování existence Nadání.

V padesátých letech 20. století byla totiž existence Nadání opět vážně ohrožena. Rozhodnutím vlády byly zrušeny všechny české nadace. Výjimkou bylo jen Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových. Zaslouhou tehdejšího funkcionáře Nadání prof. dr. Bohumila Němce, působícího v orgánech Nadání již od roku 1912, i některých bývalých studentů Hlávkovy koleje se podařilo Nadání před zrušením uchránit. Všechny instituce, které Josef Hlávka založil a rozhodl se je v zájmu českého národa podporovat právě založením Nadání, byly však zestátněny, zrušeny nebo se jinak zásadně změnilo jejich právní a společenské postavení.

V roce 1952 byla podle sovětského vzoru vytvořena Československá akademie věd. Tím zanikla Česká akademie věd a umění, o jejíž založení se Josef Hlávka zasloužil. S tím souviselo i personální oddělení orgánů Nadání, které zůstalo soukromou právnickou osobou, od orgánů této nové státní instituce. Toto plné personální oddělení Nadání od orgánů Akademie však přispělo k zachování a právní kontinuitě Nadání i zachování alespoň části jeho majetku.

Někteří ekonomičtí odborníci, kteří v té době působili v Národohospodářském ústavu, byli v několika procesech odsouzeni za velezradu (např. dr. Jaroslav Nebesář, dr. Jaroslav Krejčí a další) a ústav přestal existovat. Hlávková kolej, dříve patřící spolku „Studentské koleje českých vysokých škol“, byla převedena do vlastnictví československého státu. Reprezentace tohoto spolku, ve kterém byli účastni i profesori vysokých škol, rovněž zanikla.

Do čela Nadání byl ve svých 79 letech postaven prof. Dr. Bohumil Němec, DrSc. On a jeho spolupracovníci, kteří, ač byli ve světě uznávanými vědci, nebyli zpočátku z politických důvodů jmenováni členy nově vzniklé ČSAV. Prof. Němec pokračoval v udržování činnosti Nadání i přes výrazně zmenšenou podstatu nadačního jmění a za situace, kdy zanikly organizace, které se na tvorbě jejich orgánů měly podílet. Správa Nadání pod vedením prof. Němce v nových podmínkách jistila samostatnou existenci Nadání a snažila se uchovat Hlávkův odkaz a cíle činnosti jeho nadace. Vedení Nadání převzalo také všechna práva a povinnosti, které byly do té doby v Lužanech i v Praze personálně spojené s vedením předchozí České akademie věd a umění. Pod vedením prof. Dr. Bohumila Němce tak byl po padesáti letech vydán nový statut Nadání, neboť nastaly nové poměry, k nimž bylo třeba v zájmu uchování Nadání a jeho cílů přihlédnout a nastalé změny stvrdit.

V § 4 statutu z roku 1954, vypracovaného pod vedením prof. Dr. Bohumila Němce, se uvádí: „Aby jmění Nadání, jeho úkoly a jeho práva, pokud jen to je lidsky možné, pro všechny časy neporušeně byly zachovány, ustavuje se k ochraně a správě nadačního majetku zvláštní sbor pod jménem Nadační správa Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových se sídlem v Praze. Nadační správa vede zcela samostatně správu nadačního jmění a bdí nad tím, aby úkoly, pro které Nadání bylo zřízeno, jak jsou uvedeny v § 1 tohoto statutu, byly řádně plněny. Ve svém úsilí nebude podléhati nikomu, jsouc zcela samostatnou, toliko právo dozoru

nad plněním úkolů nadačních přísluší orgánům státní správy, k tomu všeobecně určeným. Podle potřeby může být i nadační správa přemístěna do Lužan. Vodítkem k dosažení nejvyšších cílů vzdělanosti a hospodářské zdatnosti českého lidu, jemuž toto Nadání má sloužiti, budiž nadační správě oddané vlastenectví, moudrost a láska k českému lidu, ty jí zajistí vždy a za všech poměrů ukážou pravou cestu, jak má spravovati a chrániti jí svěřené Nadání i jeho majetek a jak má plniti jeho úkoly, jakož i ochraňovati ode vší pohromy jeho práva i majetek a bdíti, aby výsledky její činnosti byly co nejlepší.“ Prof. Dr. Bohumilu Němcovi a jeho spolupracovníkům se podařilo i v obtížných podmínkách zabezpečit existenci a značnou míru samostatnosti Nadání.

Nový statut měnil i způsob vytváření orgánů Nadání s ohledem na změny v úkolech a institucích obmyšlených Hlávkou. Zachováno však zůstalo rozlišení na členy správy doživotně ustanovené a dočasně volené. Členové správy Nadání byli voleni „z kruhů vědeckých, literárních, uměleckých a ekonomických“. Činnost Nadání se soustředila na pořádání kulturních a uměleckých akcí, rozvoj a propagaci národní kultury, zejména v západočeské oblasti. Obecné politické poměry ani finanční podmínky neumožňovaly Nadání jinou činnost. Naděje ve Statutu vyjádřená, aby se v rámci Nadání uchránily i jiné nadační a nestátní aktivity, se nenaplnila. Nepodařilo se ani ochránit samotné Nadání od dalších podstatných majetkových a jiných ztrát. Majetková podstata Nadání byla v letech 1948–1962 zásahy státních orgánů neustále zmenšována. Budovy, zemědělská půda, lesy a rybníky Hlávkova velkostatku v lužanském katastru byly převedeny na stát a jiné organizace nebo jednotlivce. Nadání existovalo formálně jako tzv. „jiná než socialistická organizace“ s vlastivědným posláním a zbytkem původního majetku, který tvořily nadační domy v Praze, zámek s parkem a zahradou v Lužanech.

V roce 1966 ve věku 93 let významný vědec a předseda správy Nadání akademik prof. Dr. Bohumil Němec, DrSc. zemřel. Nadání tak přišlo o svého představitele, strážce kontinuity při naplňování Hlávkova odkazu i inspirátora nadačních aktivit, které hrály nemalou úlohu zejména v kulturním rozvoji přeštického regionu. Především z jeho iniciativy se v Hlávkově rodném kraji pořádaly koncerty, výstavy i přednášky, zorganizovány byly oslavy A. Dvořáka a J. B. Foerster a dalších umělců. V době jeho působení byla věnována velká péče také ochraně zámeckého parku, byl kladen důraz na botanické aspekty bohatství Hlávkova ideového dědictví. V té době i v následujícím období se potvrdilo, jak velkou roli mají osobnosti, které Hlávkův odkaz uchovávají a v měnících se a často obtížných podmínkách mají zájem i odvahu jej chránit.

Po roce 1968 byla existence Nadání znovu zpochybněna, ohrožení se však podařilo překonat. V roce 1969 vydala kulturní správa Národního výboru hlavního města Prahy nový Statut Nadání, jímž potvrdila jeho kulturní poslání, strukturu a kontinuitu, ale dále omezila jeho samostatnost.

K poslednímu pokusu o zrušení Nadání došlo v roce 1987. Finanční situace Nadání jako nesocialistické organizace byla již po delší dobu velmi neutěšená. Jediný příjem Nadání, nájemné z bytových a nebytových prostor pražských nadačních domů, nepostačoval na nutnou údržbu těchto domů v Praze ani na péči o zámek v Lužanech a jeho areál. Proto se tehdejší správa Nadání rozhodla na schůzi dne 26. 3. 1987 ukončit k 31. 12. 1987 činnost Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových a „podle § 16 a 17 statutu, a ve smyslu § 29–31 vyhlášky č. 90/1984 Sb., o správě národního majetku navazující na ustanovení § 3 a § 15 statutu – veškerý movitý a nemovitý majetek vč. mobiliáře bezplatně předat podle § 4 vyhlášky č. 90/1984 Sb. do státního socialistického vlastnictví darovací smlouvou příslušnému okresnímu /obvodnímu/ národnímu výboru do prozatímní správy.“ O tomto rozhodnutí, které vyvolalo mezi kulturními a vědeckými osobnostmi v Praze, plzeňském regionu i jinde

odpor, informovala správa Nadání dohlédací orgán, kulturní odbor Národního výboru hlavního města Prahy. Více než rok probíhala složitá jednání, než byl nalezen způsob, jak Nadání před zrušením uchránit. České vysoké učení technické v Praze, které spravovalo Hlávkovu kolej, projevilo zájem o zachování nadace a podalo návrh na ustavení nových orgánů Nadání ze svých vědeckých a odborných pracovníků. Vedoucí kulturního odboru Národního výboru hlavního města Prahy jmenoval dne 13. 6. 1988 jako „*dohlédací orgán Nadání ve smyslu § 16 Statutu*“ prozatímně nové členy prezidia a správy. Řádná volba členů prezidia a správy Nadání se konala dne 15. 9. 1988. Předsedou i dalšími členy Nadání byli zvoleni představitelé ČVUT v čele s rektorem prof. Ing. Jiřím Klímou, DrSc. Nová správa Nadání se zavázala pečovat o odkaz a památku architekta Josefa Hlávky včetně údržby, ochrany a zvelebování stávajícího movitého a nemovitého majetku Nadání.

Do vedení Nadání byl tehdy zvolen i doc. PhDr. Jaroslav Nedvěd, CSc. Bylo především jeho zásluhou, že se po roce 1989 nejstarší česká nadace mohla vrátit ke svému nejvýznamnějšímu poslání – podporovat vysokoškolské studenty, mladé nadějně vědecké pracovníky a talentované umělce. Pod jeho vedením se Nadání stalo silným ekonomickým subjektem, čímž byly zlepšeny podmínky pro jeho významnou kulturní a společenskou činnost i do budoucna.

Zásadní společenské změny, které nastaly po listopadu roku 1989, vytvořily pro činnost Nadání zcela nové podmínky. Právní úprava existence a činnosti nadací neexistovala. Nadání bylo jedinou nadací, která přetrvala a vstoupila do nových společenských poměrů. Státní orgány teprve postupně vytvářely podmínky pro činnost nadací a jejich rozvoj a evidenci. Tehdejší správa Nadání se rozhodla získat finanční prostředky pro obnovenou nadační činnost podnikatelskými aktivitami. Jak se však ukázalo, podnikatelská rizika mohla ohrozit původní smysl i existenci Nadání, a vedení Nadání se proto v roce 1993 rozhodlo vrátit k původnímu poslání Nadání. Přistoupilo i k personální obměně členů orgánů Nadání, aby jejich složení lépe odpovídalo duchu Hlávkovu odkazu a platnému statutu. Ten reagoval na novou právní úpravu i dosavadní zkušenosti, zejména však na předchozí statuty z doby Josefa Hlávky a prof. Bohumila Němce. V tomto duchu byla pak obnovena činnost Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky a podpora studentů Hlávkovy koleje.

Dalšími členy správy Nadání byli postupně, po konzultacích s vedením AV ČR, největších pražských vysokých škol a představiteli Magistrátu hl. města Prahy, zvoleni představitelé pražských vysokých škol a Akademie věd ČR. Změněn a aktivován byl i kontrolní orgán Nadání. Došlo i ke změně osoby administrátora Nadání. V roce 1992 byl do správy zvolen prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc., v roce 1993 prof. RNDr. Přemysl Beran, DrSc., prof. Jaroslav Vostrý, doc. MUDr. Pavel Kalvach, CSc. a doc. Ing. Lubomír Ohera, CSc. Volba prof. PhDr. Františka Šmahela, DrSc. v roce 1994 a Ing. arch. Jiřího Vovse v roce 1995 výměnu volených členů správy tehdy uzavřela. Měnilo se i složení doživotních členů správy Nadání. Po rezignaci prof. Klímy se stal předsedou Nadání doc. Nedvěd a prezidium bylo doplněno o prof. Pechara. V roce 1993 odešel z prezidia Nadání prof. Ing. Lubomír Kalivoda, DrSc. a na jeho místo zvolila správa prof. JUDr. Václava Pavlíčka, CSc. Prezidium Nadání pracovalo ve složení: předseda doc. PhDr. Jaroslav Nedvěd, CSc., místopředseda prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc. a člen prof. Ing. arch. Josef Pechar, DrSc. Byl aktivován kontrolní orgán Nadání. V roce 1994 byl Ing. Oldřich Spanilý zvolen předsedou kontrolní komise a jejími členy prof. Ing. Břetislav Benda, DrSc. a RNDr. Vladimír Petrus, CSc. Po úmrtí doc. PhDr. Jaroslava Nedvěda, CSc. v roce 2000 byl zvolen předsedou správní rady Nadání prof. Václav Pavlíček, místopředsedou prof. Jaroslav Vostrý a správní rada byla doplněna o prof. Ing. Milana Sojku, CSc.

V roce 2005 skončilo druhé šestileté volební období členům správní rady Nadání prof. RNDr. Přemyslu Beranovi a koncem roku doc. Ing. Lubomíru Oherovi, CSc. Do správní rady byli zvoleni doc. JUDr. Marie Karfíková, CSc. a prof. Ing. Jiří Witzany, DrSc., dříve rektor ČVUT.

V roce 2006 skončilo druhé šestileté volební období v dozorčí radě Nadání RNDr. Vladimíru Petrusovi, CSc. a Ing. Oldřichu Spanilému. Do dozorčí rady byli zvoleni jako členové prof. MUDr. Josef Syka, DrSc. a doc. Ing. Zdeněk Vospěl, CSc. Předsedou dozorčí rady byl zvolen prof. Ing. Břetislav Benda, DrSc.

V roce 2009 zemřel prof. Ing. Milan Sojka, CSc. Do správní rady Nadání byl zvolen prof. RNDr. Jan A. Víšek, CSc., dříve děkan Fakulty sociálních věd UK. Správní rada při obměně orgánů Nadání nadále využívá podnětů představitelů vysokých škol a Akademie věd ČR.

Dne 4. srpna 2015 zemřel prof. Ing. Břetislav Benda, DrSc., který v Nadání působil od roku 1988, naposledy jako předseda dozorčí rady. Do dozorčí rady a jako její předseda byl dne 31. srpna 2015 zvolen prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., emeritní rektor Univerzity Karlovy.

Dne 20. června 2016 vzala správní rada Nadání na vědomí dopis prof. Jaroslava Vostrého, místopředsedy a člena správní rady Nadání ze dne 6. června 2016, ve kterém rezignoval na členství v prezídiu a správní radě. Správní rada jeho rezignaci přijala. Na základě návrhu prezídia Nadání ze dne 9. června 2016 zvolila pak správní rada svým členem prof. Ing. Milana Žáka, CSc. a do funkce místopředsedkyně Nadání zvolila prof. JUDr. Marii Karfíkovou, CSc.

Dne 3. září 2018 skončilo šestileté volební období členu dozorčí rady prof. MUDr. Josefu Sykovi, DrSc. Na základě doporučení předsedkyně AV ČR byl dne 22. října 2018 členem dozorčí rady zvolen JUDr. Jan Bárta.

V souladu se zákonem č. 227/1997 Sb. ze dne 3. září 1997 byla Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ dne 11. září 1998 zapsána do rejstříku nadací v oddílu N, vložce číslo 28/1 u Krajského obchodního soudu v Praze. Nový statut Nadání reagoval na požadavky obsažené v nově přijatém zákoně o nadacích a na nové společenské poměry tak, aby mohly být podporovány co nejlépe zájmy českého národa v duchu přání Josefa Hlávky, nadační listiny a dosavadních tradic Nadání.

V roce 2003 a 2004 se stalo Nadání v II. a III. etapě příjemcem finančních prostředků z NIF. Částka přidělená Nadání v I. etapě nemohla být přijata, neboť její podmínky neodpovídaly podmínkám určených zakladatelem Nadání ani požadavkům zákona o nadacích a mohly ohrozit její majetkovou podstatu a samostatnou existenci. Celková částka získaná z NIF byla připsána do nadačního jmění a statut Nadání byl v tomto smyslu doplněn. V roce 2014 byla z rozhodnutí státních orgánů ukončena Smlouva o převodu finančních prostředků z NIF, uzavřená mezi Nadáním a Fondem národního majetku, jehož právním nástupcem se stalo Ministerstvo financí ČR. Tím se finanční prostředky původně získané z NIF staly součástí nadačního kapitálu v majetku Nadání. V souladu s tím byl změněn i statut Nadání.

Na své schůzi dne 22. února 2016 projednala správní rada na základě předloženého expertního posudku a dle paragrafů 319, 364, 365, 367 a 372 nového občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.) případné změny nadační listiny Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ a jejího statutu. Bylo konstatováno, že není potřeba změny zakladatelské listiny ani aktuálního statutu. Nadání založené za platnosti zákoníku občanského z roku 1811 může působit podle principů, které určil zakladatel Nadání.

V současné době plní Nadace „Nadání Josefa, Marie, a Zdeňky Hlávkových“ poslání, které jí její zakladatel Josef Hlávka ve své poslední vůli z roku 1904 uložil. Současný statut z roku

1998, kterým se Nadání řídí, je v souladu s nadační listinou z roku 1911 i s ustanoveními platného občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.)

Nadace „Nadání Josefa, Marie, a Zdeňky Hlávkových“ je samostatným ekonomickým subjektem, veškerou nadační činnost hradí z vlastních finančních prostředků, jejichž zdrojem je především pronájem jejího nemovitého majetku. Nadání cíleně nevyhledává sponzory, kteří by se na financování nadační činnosti podíleli. Přesto je nadace občas oslovena a jsou jí nabídnuty účelově vázané finanční dary, které směřují k podpoře konkrétních nadačních aktivit.

Řídící a kontrolní orgány Nadání k 31.12.2022

Správní rada

Členové prezidia

předseda

prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc., Dr. h. c.

právník

místopředseda

prof. JUDr. Marie Karfíková, CSc.

právník

člen prezidia

prof. Ing. arch. Josef Pechar, DrSc.

architekt

Členové správní rady

prof. MUDr. Pavel Kalvach, CSc.

neurolog

prof. PhDr. František Šmahel, DrSc., Dr. h. c.

historik

prof. RNDr. Jan A. Víšek, CSc.

ekonom

Ing. arch. Jiří Voves

malíř, grafik

prof. Ing. Jiří Witzany, DrSc., Dr. h. c.

stavební inženýr

prof. Ing. Milan Žák, CSc.

ekonom

Dozorčí rada

předseda

prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., Dr. h. c.

jaderný fyzik

Členové dozorčí rady

JUDr. Jan Bárta

právník

doc. Ing. Zdeněk Vospěl, CSc.

matematik

administrátor

doc. PhDr. Michal Šobr, CSc.

tajemnice

PhDr. Dagmar Rýdlová, CSc.

Rada Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky

předseda

prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc., Dr. h. c.

místopředseda

prof. Ing. Milan Žák, CSc.

členové rady

prof. Ing. Ivana Boháčková, CSc.

doc. PhDr. Jiří Buriánek, CSc.

prof. JUDr. Jakub Handrlica, Ph.D.

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

prof. Ing. Petr Konvalinka, CSc.

doc. Ing. Karel Müller, CSc.

PhDr. Dagmar Rýdlová, CSc.

doc. PhDr. Michal Šobr, CSc.

doc. PhDr. Jiří Šouša, CSc.

prof. MUDr. Josef Syka, DrSc.

prof. Ing. Karel Zeman, CSc.

1. PŘEHLED O MAJETKU NADÁNÍ A JEHO ZÁVAZCÍCH

Podstatnou část majetku Nadání tvoří nemovitý majetek na území hlavního města Prahy a v katastru obce Lužany u Přeštic. V Praze Nadání vlastní objekt na adrese Praha 1, Vodičkova č. p. 736/15 a 736/17, dále Jungmannova č. p. 736/10, 736/12 a 736/14, kde jsou k dispozici byty i nebytové prostory. Další objekt ve vlastnictví Nadání se nachází na adrese Praha 4, Hvězdova č. p. 1322/37 a jedná se převážně o bytový dům. Tyto dva objekty jsou rozhodující pro krytí finančních potřeb hospodářské i nadační činnosti Nadání.

V Lužanech u Přeštic vlastní Nadání zámek, který byl rodinným sídlem Josefa Hlávky, a přilehlá hospodářská stavení, která původně sloužila zemědělským účelům. Toto středisko je ztrátové a je financováno z pražských výnosů. Dále je v majetku Nadání rodinná hrobka Josefa Hlávky na přeštickém hřbitově.

Ke dni 16.9.2014 byl Katastrálním úřadem pro hl. m. Prahu proveden v katastru nemovitosti vklad, kterým přešlo vlastnické právo k bytu č. 4, v domě Věkova 1248, Praha 4 - Braník z paní Jarmily Steklé na Nadaci „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“. V tomto bytě bydlela paní Steklá až do své smrti, v současné době je byt zrekonstruován a pronajat.

Na základě příkazu předsedy správní rady byly provedeny pravidelné fyzické inventury DHIM, DNIM a kulturního mobiliáře k 31. 12. 2022 na střediscích Praha a Lužany. Nebyly zjištěny žádné inventarizační rozdíly.

a) Přehled majetku Nadání

Účetní stav dlouhodobého majetku k 31.12.2022 [v tis.Kč]	412 819
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek (018)	0
Oprávkový dlouhodobý nehmotný majetek (078)	0
Pozemky (031)	84 382
Umělecká díla a předměty (032)	29 985

Stavby (021)	317 586
Oprávky ke stavbám (081)	-26 818
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí (022)	3 701
Oprávky k samost. movitým věcem a souborům movitých věcí (082)	-2 291
Drobný dlouhodobý hmotný majetek (028)	835
Oprávky k drobnému dlouhodobému majetku (088)	-835
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (042)	5 753

Hlavní změny ve výši dlouhodobého majetku Nadání k 31. 12. 2022:

Navýšení majetku na účtu 021 – stavby o 15 579 tis. Kč. K takto výraznému zvýšení došlo zejména zhodnocením bytových a nebytových prostor budov v Praze, na účtu 022 došlo k navýšení pořízením nového traktoru do Lužan. Další investovaných 5 753 tis. je ve fázi nedokončených rekonstrukcí na jednotlivých analytikách účtu 042.

Stav zásob k 31. 12. 2022 [v tis. Kč]

1 717

Podstatnou část zásob materiálu a to ve výši 316 tis. Kč, tvoří reprezentativní publikace „Hlávkovy Lužany“, kterou vydalo Nadání vlastním nákladem. Předpokládá se, že podstatná část nákladu bude postupně použita v rámci nadační činnosti. Na zásobách zůstává i dubové dřevo, které bylo vytěženo v r. 2013. V r. 2015 byla část použita na výrobu nových zámeckých oken. K 31. 12. 2022 zůstalo na skladě dubové dřevo ve výši 112 tis Kč. V roce 2020 byly vyrobeny nové medaile, jejichž současná hodnota je 163 tis Kč. Položku ostatní skladové zásoby tvoří část majetku z dědictví po paní Steklé, která byla určena k dalšímu prodeji.

Stav krátkodobého finančního majetku k 31. 12. 2022 [v tis. Kč] 31 077

Na běžných účtech Nadání byl k 31. 12. 2022 zůstatek 30 838 tis. Kč. Zbývající finanční majetek je tvořen hotovostí v pokladnách v Praze a Lužanech v celkové výši 170 tis. Kč a cenami v celkové hodnotě 69 tis. Kč.

Stav pohledávek k 31. 12. 2022 [v tis. Kč]	4 680
z toho:	
- odběratelé (311)	2 233
- poskytnuté provozní zálohy (314)	998
- ostatní pohledávky (315)	2 737
- opravná položka k pohledávkám (391)	-1 294
-pohledávky za zaměstnanci (335)	6
-jiné pohledávky (378)	0

Odběratelé (311): na tomto účtu jsou vedeny pohledávky z pronájmu bytových i nebytových prostor a dále rozúčtované náklady za služby, vodu, plyn, elektřinu a další, které byly přefakturovány nájemcům do konce roku 2022 a nebyly dosud uhrazeny.

Poskytnuté provozní zálohy (314): jedná se o zálohy poskytnuté dodavatelům energií, vody, služeb a zejména stavebních prací.

Ostatní pohledávky (315): pohledávky za služby spojené s nájmem. Jde o náklady nájemců za služby, vodu, plyn, elektřinu, výtah a odpad za rok 2022, které se přeúčtují na základě ročního vyúčtování služeb v květnu následujícího roku.

Opravná položka k pohledávkám (391): opravné položky vytvořené k pohledávkám, které splňovaly zákonné podmínky pro jejich vytvoření

Pohledávky za zaměstnanci (335): záloha zaměstnancům na drobná vydání

Jiné pohledávky (378): bez pohybu

Jiná aktiva celkem k 31. 12. 2022 [v tis. Kč] **84**
náklady příštích období (381) **84**

Náklady příštích období (381) : jedná se o již vyfakturovaný materiál a služby na další roky, např. předplatné Codexis do roku 2022, roční pojištění majetku apod.

b) Cizí zdroje Nadání

Cizí zdroje k 31. 12. 2022 [v tis. Kč]	13 094
z toho:	
- dodavatelé (321)	1 731
- přijaté zálohy (324)	4 610
- zaměstnanci (331)	327
- závazky k institucím SZ a VZP (336)	179
- daň z příjmů (341)	0
- ostatní přímé daně (342)	41
- ostatní daně a poplatky (345)	-3
- dohadné účty pasivní (389)	105
- výdaje příštích období (383)	0
- ostatní závazky (379)	0
- přijaté zálohy dlouhodobé	5 764

Dodavatelé (321): jedná se zejména o faktury za energie, plyn, vodu, úklid, ostrahu, telekomunikace, právní služby, ubytování na Hlávkově koleji, stavební práce a údržbu, které se fakticky vztahují k roku 2022, ale byly uhrazeny až v následujícím roce.

Přijaté zálohy (324): zde jsou zaúčtovány hlavně přijaté zálohy na služby, které budou vyúčtovány až během následujícího roku, platby nájmu předem, na dlouhodobých zálohách pak přijaté jistoty z nájemních smluv.

Zaměstnanci (331), závazky k institucím SZ a VZP (336), ostatní přímé daně (342): tento závazek vyplývá ze zpracování a úhrady prosincových mezd v lednu 2022.

Daň z příjmů (341): za tento rok nevznikla nadací daňová povinnost.

Dohadné účty pasivní (389): jedná se o případy, které nelze zaúčtovat jako běžné závazky, avšak věcně a časově s daným účetním obdobím souvisí náklad v předpokládané výši. Jedná se např. o nevyfakturované, ale provedené práce nebo dodávky služeb, které nebyly do konce roku vyúčtovány.

2. PŘEHLED O POUŽITÍ MAJETKU NADÁNÍ

a) Nadační činnost

V roce 2022, stejně jako v letech předchozích plnilo Nadání poslání a odkaz svého zakladatele Josefa Hlávky, vyjádřené v jeho poslední vůli z roku 1904. Správní rada Nadání přiznala nadační příspěvky zejména vynikajícím studentům českých veřejných vysokých škol, nadějným vědeckým pracovníkům a talentovaným mladým umělcům, kteří prokázali schopnost tvořivé činnosti. Při rozhodování o přiznání nadačních příspěvků respektovala správní rada Nadání zásady, které Josef Hlávka uvedl ve své poslední vůli. Přihlížela k sociálním podmínkám žadatelů o nadační příspěvek, neposkytovala nadační příspěvky pro obchodní, politické či církevní účely nebo pro poslání s nimi související. Činnost rady Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky (dále NÚJH) podporovala samostatnou badatelskou činnost zejména v oblasti českého národního hospodářství a jeho vývoje v kontextu širších společenských souvislostí historických, legislativních, politických, kulturních, sociologických i filozofických. Aktivity, které rada NÚJH preferovala, byly vedeny snahou respektovat přání a odkaz Josefa Hlávky, aby český národ byl schopen obstát v ekonomické soutěži evropských i světových národů.

Správní rada vyhověla v roce 2022 všem žadatelům, kteří splnili všechny náležitosti, které udělení nadačního příspěvku podmiňují a které byly zveřejněny v Programu nadační činnosti pro rok 2022 a také v textu Veřejné soutěže o získání nadačních příspěvků (stipendií) Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky. Program je vydán tiskem, uveřejněn na webových stránkách Nadání a je zasílán vedení českých veřejných vysokých škol, vědeckým a odborným institucím i jednotlivcům. Úspěšní žadatelé o nadační příspěvek obdrželi přiznanou finanční částku po podpisu darovací smlouvy, která obsahuje i podmínky pro užití nadačního příspěvku. Do stanovené lhůty od podpisu smlouvy jsou pak stipendisté povinni zaslat do administrace Nadání zprávu o použití nadačního příspěvku. Zpráva je podepsána i garantem žádosti, který správní radě žadatele doporučil.

Částka vynaložená v roce 2022 na úhradu nadačních příspěvků schválených správní radou Nadání a radou NÚJH činila celkem **5 349 777,- Kč**. Jedná se zvláště o následující příspěvky:

Nadační příspěvky navazující na „legáty nadační“ podle poslední vůle Josefa Hlávky

Josef Hlávka projevil ve své poslední vůli z roku 1904 přání, aby byly každoročně udělovány „legáty nadační“, pokud budou trvat podmínky, které pro jejich udělení stanovil. Přesto, že se během více než století společenské poměry několikrát změnily, správní rada i nadále respektuje toto přání Josefa Hlávky i jeho vztah k obmyšleným institucím, který vyjádřil ve své poslední vůli. V roce 2022 přiznala proto správní rada Nadání městu Přeštice částku **100 000,- Kč**. Částka byla použita na podporu talentovaných žáků na Základní škole Josefa Hlávky v Přešticích a žáků na přeštické Základní umělecké škole. Gymnázium Jaroslava Vrchlického v Klatovech obdrželo částku **80 000,- Kč**. Vedení školy ji rozdělilo mezi studenty, kteří prokázali mimořádné úspěchy ve studiu na gymnáziu a ve vzdělávacích i mezinárodních soutěžích. Národnímu muzeu v Praze byla přiznána částka **100 000,- Kč**, která byla určena na doplnění sbírek muzea. V roce 2021 nemohla být Národnímu muzeu přiznaná částka 100 000,- Kč vyplacena, neboť na oficiálním předání trvalých legátů na zámku Josefa Hlávky

dne 16. listopadu 2021 zástupce Národního muzea chyběl. Darovací smlouva byla podepsána v lednu roku 2022. Proto byla částka 100 000 za rok 2021 Národnímu muzeu převedena na účet až v roce 2022. Národnímu muzeu tak byla v roce 2022 proplaceno celkem 200 000,- Kč.

Na tuto formu nadační činnosti vynaložilo Nadání v roce 2022 částku v celkové výši **380 000,- Kč**.

V rámci „legátů nadačních“ Josefa Hlávky nominuje Vysoké učení technické v Brně své vynikající studenty na Cenu Josefa Hlávky. V roce 2022 nominoval rektor VUT na toto ocenění pět studentů. Každému z nich byla vyplacena částka 25 000,- Kč, což je zahrnuto v Ceně Josefa Hlávky.

Nadační příspěvky pro podporu vědecké, literární a umělecké činnosti

Tyto nadační příspěvky jsou určeny především vysokoškolským studentům v magisterském nebo doktorském studiu, mladým vědcům a umělcům. Ti o ně také tradičně projevují největší zájem, plánují-li studijní pobyt na některé ze zahraničních univerzit či vědeckém pracovišti, nebo chtějí-li se aktivně zúčastnit mezinárodní konference nebo umělecké soutěže. V předchozích dvou letech (2020, 2021) vinou celosvětové pandemické krize projevilo o tyto nadační příspěvky mnohem méně zájemců. Personální účast na mezinárodních vědeckých konferencích a soutěžích stejně jako personální studijní pobyty na zahraničních univerzitách a ve vědeckých institucích byly podstatným způsobem omezeny. To se projevilo i na sníženém počtu zájemců o tuto formu nadační činnosti. V roce 2022 se počet zájemců násobně zvýšil. Těm, kteří pracovníky nadace v této záležitosti oslovili, byly zodpovězeny jejich otázky a upřesněny podmínky, za kterých jsou nadační příspěvky správní radou přiznávány. Na základě těchto informací pak o nadační příspěvek ve formě cestovního, vědeckého nebo uměleckého stipendia správní radu požádalo 143 studentů, mladých vědců i umělců a 125 z nich byl nadační příspěvek přiznán, neboť splnili požadované podmínky (seznam osob, jimž byly poskytnuty nadační příspěvky vyšší než 10 000,- Kč, viz kapitola 4 této zprávy).

V roce 1998 po dohodě s tehdejší přednostou kliniky a k uctění památky Josefa Hlávky, projektanta a stavitele Zemské porodnice v Praze (v současné době zde sídlí Gynekologicko-porodnická klinika 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice) schválila správní rada Nadání **každoroční udělení tří doktorských stipendií vybraným mladým lékařům kliniky**. Kandidáty na stipendia navrhuje správní radě přednosta kliniky. V roce 2022 navrhl přednosta kliniky na udělení Hlávkovy stipendia tři nadějně mladé lékaře. Každému z nich byla po schválení správní radou proplacena částka 25.000,- Kč (jejich seznam viz kapitola 4 této zprávy).

Všichni úspěšní i neúspěšní žadatelé byli o výsledku projednání své žádosti správní radou Nadání informováni telefonicky či písemně. Většina žadatelů, kterým byl nadační příspěvek přiznán a vyplacen, poslala do administrace Nadání zprávu o využití nadačního příspěvku v dohodnutém termínu.

V roce 2022 bylo na podporu vědecké, literární a umělecké činnosti vynaloženo celkem **1 291 100,- Kč**.

Medaile Josefa Hlávky

Ocenění je určeno nestorům a zakladatelským osobnostem české vědy a umění jako ocenění jejich celoživotního díla. Na návrh vedení pražských vysokých škol a předsedy AV ČR ji uděluje správní rada Nadání od roku 1996. Do roku 2002 byla oceněným spolu s diplomem předávána finanční částka 20 000,- Kč. Rozhodnutím správní rady ze dne 8.9.2003 byla tato částka zvýšena na 50 000,- Kč. Dne 28. 8. 2017 rozhodla správní rada, aby byla částka zvýšena na 75 000,- Kč a na prosincovém zasedání správní rady (12.12.) roku 2022 byla

částka zvýšena na 90.000,- Kč. Medaile Josefa Hlávky jsou oceněným obvykle slavnostně předávány v předvečer státního svátku 17. listopadu v lužanském zámku.

Na návrh předsedkyně Akademie věd České republiky získala medaili Ing. Iva Pichová, CSc., jejímž celoživotním odborným tématem se staly virové a mikrobiální enzymy, zejména proteázy i další cíle terapeutického zásahu z retrovirů a kvasinek. Její práce o proteázách z retrovirů jsou odbornou veřejností velmi oceňovány. Se svými spolupracovníky jako první charakterizovala proteázu z opičího retroviru Mason-Pfizera, dále přispěla k pochopení biologické role proteázy z viru lidské leukémie T-buněk, viru hovězí leukemie a z viru Rouseova sarkomu. Později se zaměřila na výzkum sekretované proteázy z patogenní kvasinky rodu *Candida* a charakterizovala i řadu dalších patogenních organismů. Je autorkou nebo spoluautorkou 135 špičkových vědeckých publikací. Po celou dobu své vynikající vědecké kariéry se velmi obětavě věnovala i pedagogické práci. I díky ní se Ústav organické chemie a biochemie AV ČR stal špičkovým mezinárodním pracovištěm.

Na návrh rektora České zemědělské univerzity byla medaile udělena prof. RNDr. Vladimíru Bejčkovi, CSc. V centru jeho zájmu je zoologie obratlovců, především ptáků a savců ve spojení s ekologií. Jeho vědecká činnost směřuje především k problematice zásahů člověka do krajiny a jejich detekce pomocí bioindikace. Po úspěšném působení v Ústavu krajinné ekologie ČSAV začal pracovat v Ústavu aplikované ekologie a ekotechniky na dnešní České zemědělské univerzitě. V roce 1990 se velmi úspěšně zapojil do pedagogické činnosti na Lesnické fakultě a po několik let působil ve funkci předsedy Akademického senátu ČZU. V roce 2002 se zasloužil o vznik Fakulty životního prostředí ČZU a od roku 2015 až dosud je jejím velmi úspěšným děkanem. Významné jsou i jeho publikační aktivity zejména jeho Atlas zimního rozšíření ptáků v ČR a spoluautorství na čtyřech dílech Atlasů hnízdního rozšíření ptáků v ČR a několika svazcích Fauny ČR – Ptáci. Dlouhá je řada jeho odborných článků uveřejněných ve vědeckých časopisech. Významné jsou i jeho popularizační práce, které se dočkaly mnoha jazykových mutací.

Na návrh ředitele Institutu experimentální medicíny byla medailí oceněn prof. MUDr. Vladimír Staněk, CSc., který je jedním ze zakladatelů moderní české kardiologie. V roce 1965 se stal vědeckým pracovníkem Ústavu pro choroby oběhu krevního v pražské Krči. Již tehdy se plně projevil jeho dar klinické intuice a schopnost velmi bystré diagnostiky. Od roku 1998 až do roku 2001 byl přednostou Kliniky kardiologie IKEM, kde pod jeho vedením působil skvělý kolektiv arytmologů. Spolu s nimi zavedl radiofrekvenční ablace srdečních arytmií a implantace ICD jako rutinní léčebné výkony. V letech 1990 a 1991 byl pověřen řízením celého IKEM. V devadesátých letech předsedal také Československé i České kardiologické společnosti. Celoživotně se věnuje problematice ischemické choroby srdeční, je autorem a spoluautorem více než 400 prací, zejména první ucelené české monografie na téma akutního infarktu myokardu. Problematiku kardiologie jako celku pak představila jeho druhá monografie Kardiologie v praxi. Věnoval se a doposud se obětavě věnuje výuce již několikáté generace studentů.

Na návrh rektorky Univerzity Karlovy se stal nositelem medaile prof. Miroslav Petříček, Dr., který je nestorem a svým způsobem žijící legendou českého filosofického myšlení, který svým působením přitahuje další generace zájemců nejen o studium filosofie, ale především o otevřené kritické myšlení. Již během svých bytových přednášek v 80. letech minulého století uváděl charismatickým, sugestivním a přitom přesným způsobem do filosofického myšlení své posluchače. Na Univerzitě Karlově začal přednášet hned po roce 1989 a od roku 1992 působí v Ústavu filosofie a religionistiky na FF UK. Svoji pedagogickou, badatelskou a odborně překladatelskou činností patří k těm, kteří drží „společenství učitelů a učenců“ pohromadě. Obdivuhodná je šíře jeho akademických zájmů, vedoucí k řadě publikací, v nichž se filosofická erudice prolíná s interpretací literárních textů, výtvarných děl i filmů a v nichž

také projevuje zájem o témata společenské paměti a spravedlnosti. Dvě z jeho nejznámějších knih *Majestát zákona* z roku 2001 a *Filosofie en noir* z roku 2018 (anglicky 2019) reflektují svět zasažený politickými tragédiemi 20. století a ztělesňují nutnou proměnu filosofie v tomto kontextu.

Na návrh rektora Vysoké školy chemicko-technologické získal medaili prof. Ing. Jiří Hanika, DrSc., který po absolvování organické technologie na VŠCHT dlouhodobě pracoval v Ústavu organické technologie. Na Fakultě chemické technologie působil i ve funkci proděkana a děkana. Do pedagogické činnosti se významně zapsal zavedením nových předmětů, kterými byly „Speciální separační procesy“, „Vícefázové reaktory“ a „Farmaceutické inženýrství“. Jeho jméno se objevovalo a stále objevuje v předních světových časopisech oboru. Za svého působení vychoval několik desítek bakalářů, diplomantů a doktorandů. V letech 2004 až 2012 působil jako ředitel Ústavu chemických procesů AV ČR, kam přinesl nové vědecké podněty a aplikační zkušenosti, které pozitivně ovlivnily další směřování ústavu, zejména orientaci na chemické inženýrství, bioinženýrství a environmentální inženýrství. Je nositelem řady odborných ocenění a vyznamenání, působil ve vědeckých a oborových radách i vrcholných orgánech odborných institucí.

Vyplaceno tak bylo **375 000,- Kč.**

Cena Josefa Hlávky

Ceny Josefa Hlávky byly v roce 2022 uděleny po dvacáté deváté. Poprvé bylo toto ocenění vybraným studentům a mladým vědeckým pracovníkům uděleno v roce 1993. Dne 16. listopadu jim byly na zámku Josefa Hlávky v Lužanech předávány diplomy ceny a proplacena částka 14 000,- Kč. Od roku 1994 byla cena spojena s předáním částky 20 000,- Kč a v roce 2009 rozhodla správní rada o navýšení částky na 25 000,- Kč každému z nositelů Ceny Josefa Hlávky. Na prosincovém zasedání (12.12.) roku 2022 byla částka spojená s Cenou Josefa Hlávky navýšena na 30.000,- Kč.

Na toto významné ocenění bylo rektory pražských veřejných vysokých škol, rektorem Vysokého učení technického v Brně a předsedkyní Akademie věd ČR nominováno v roce 2022 49 nejlepších studentů, absolventů, doktorandů či mladých vědeckých pracovníků. Slavnostní předání diplomů nominovaným kandidátům se uskutečnilo dne 16. listopadu 2022 v zámku Josefa Hlávky v Lužanech. Částka 25.000,- Kč byla každému poslána na účet. Jedné z nominovaných studentek z roku 2022 byl diplom a částka 25.000,- Kč předány v roce 2023.

Cena Josefa Hlávky je prestižním oceněním a předsedkyně Akademie věd ČR i rektori vysokých škol, kteří se na výběru studentů, mladých vědců a umělců podílí, jsou zárukou každoročního výběru skutečně těch nejlepších.

Dne 16. listopadu 2022 bylo v lužanském zámku podruhé předáno ocenění **pro nejlepší studenty elektrotechnických fakult**. Na základě podnětu a díky daru emeritního profesora Elektrotechnické fakulty Západočeské univerzity prof. Ing. Daniela Mayera, DrSc. může být třem vybraným mimořádně talentovaným studentům magisterského nebo doktorského studia Elektrotechnické fakulty ČVUT v Praze, Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií VUT v Brně a Elektrotechnické fakulty ČZU v Plzni toto ocenění uděleno. Cena byla v roce 2022 udělena dvěma studentům, nominovaným děkany FEL ČVUT Praha a FEKT VUT. V Lužanech jim byl předán diplom a na účty jim každému bylo převedeno 25.000,- Kč.

Seznam oceněných, kterým byl diplom a částka 25.000,- Kč předány v roce 2022 viz kapitola 4 této zprávy.

Vyplaceno bylo celkem 1 300 000,- Kč.

Cena architekta Josefa Hlávky v mezinárodní soutěži Young Architect Award ABF

Od roku 2007 je na základě platné smlouvy mezi Nadáním a organizací ABF tato cena udělována každoročně. Členem odborné komise, která garantuje výběr nejlepších prací

v kategorii studentské práce, je prof. Ing. arch Josef Pechar, CSc., člen správní rady a prezidia Nadání. V roce 2022 nebyla však veřejná soutěž na získání tohoto ocenění organizací ABF vyhlášena a cena nebyla komisí udělena.

Cena Josefa Hlávky za vědeckou literaturu

Toto cenění uděluje Nadání spolu s Nadací Český literární fond (dále Nadace ČLF) na základě obnoveného statutu Literární ceny Josefa Hlávky z roku 1995. Původní název Literární cena Josefa Hlávky byl v roce 2011 změněn na Cena Josefa Hlávky za vědeckou literaturu. V současné době je ocenění udělováno na základě platné Smlouvy o společném financování Ceny Josefa Hlávky za vědeckou literaturu, uzavřené roku 2014, která navázala na smlouvy předchozí. Proto byla i v roce 2022 vyhlášena a vyhodnocena veřejná soutěž o získání tohoto prestižního ocenění pro vědecké a odborné publikace, které byly vydány v roce 2021. Výběr nejlepších publikací zajistila ve čtyřech kategoriích (společenské vědy, živá příroda, neživá příroda, lékařské vědy) odborná komise Nadace ČLF, jejímž členem je i prof. MUDr. Pavel Kalvach, CSc, člen správní rady Nadání. Výše nadačního příspěvku pro každého autora nebo autory, jejichž dílo zvítězilo v dané kategorii je 50 000,- Kč. Na základě výše zmíněné platné smlouvy přispívá Nadání i Nadace ČLF na financování ceny rovným dílem každá 100 000,- Kč. Nadání hradí i všechny výdaje spojené se slavnostním udělováním cen, které se v roce 2022 konalo v zámku Josefa Hlávky v Lužanech.

Do soutěže bylo v roce 2022 přihlášeno 68 knižních publikací. Hodnotící komise vybrala v jednotlivých kategoriích tyto nejlepší publikace následujících autorů:

Cenu Josefa Hlávky za vědeckou literaturu:

V oblasti společenských věd:

prof. Jiří Kuthan

za knihu *Parléřovský mýtus*

V oblasti vědy o neživé přírodě:

Místo ceny v oblasti věd o neživé přírodě se expertní komise rozhodla udělit mimořádnou cenu nakladatelství **Munipress** za vydání faksimile původního rukopisu **Karla Engliše** ve čtyřech svazcích: **Velká logika. Věda o myšlenkovém řádu.**

V oblasti vědy o živé přírodě:

Pavel Kohout (hl. ed.), Eduard Havel, Martin Matějovič, Michal Šenkyřík (editoři)

za knihu *Klinická výživa*

V oblasti lékařské vědy:

Ivan Dylevský

za knihu *Klinická kineziologie a patokineziologie (1. a 2. díl)*

Celkem bylo na Literární cenu Josefa Hlávky v roce 2022 vynaloženo **100 000,- Kč**

Kolej Josefa Hlávky v Jenštejnské ulici

Z historie koleje

V letech 1901 – 1904 Josef Hlávka inicioval a financoval postavení budovy koleje č. p. 1966 v katastrálním území Nové Město v obci Praha. Trhovou smlouvou z 29. května 1903 bylo vlastnické právo vloženo na spolek „Studentské koleje českých vysokých škol pražských“. Kolej byla uvedena do provozu v zimním semestru roku 1904. Budova koleje nikdy nebyla a ani v současnosti není ve vlastnictví či správě Nadání. Do roku 1952 vlastnil budovu výše zmíněný spolek. Rozhodnutím ministra školství ze dne 27. června 1952 bylo vlastnické právo k Hlávkově koleji vloženo pro Československý stát - ministerstvo školství. Dne 30. června 1967 předalo ministerstvo školství budovu koleje do užívání Správě účelových zařízení ČVUT Praha, která výkon práva hospodaření realizovala až do 31. prosince 1998. V souladu se zákonem č. 111/1998 Sb. přešla budova koleje do vlastnictví Českého vysokého učení technického pod podmínkou, že mezi ČVUT a Nadáním bude uzavřena smlouva, v níž bude

garantována realizace posláni kolejní budovy, které jí dal Josef Hlávka, totiž sloužit pro ubytování vynikajících, leč nemajetných studentů českých vysokých škol pražských. Smlouva byla podepsána 11. června 1999 a stanoví, že v Hlávkově koleji budou s podporou Nadání ubytování především studenti doktorského studia pražských vysokých škol, kteří dosahují výborných studijních výsledků, jsou nemajetní, nemají byt v Praze a nejsou podnikateli. S účinností od 1. září 2012 byl nadační příspěvek pro každého ze studentů ubytovaných v Hlávkově koleji navýšen o 400,- Kč, tedy z původních 800,- Kč na 1.200,- Kč měsíčně. Správní rada Nadání rozhodla dne 20. června 2016 s účinností od 1. září 2016, že nadační příspěvek pro každého vybraného studenta se navyšuje měsíčně o 700,- Kč a činí tak 1.900,- Kč měsíčně. Dne 12.12.2022 rozhodla správní rada Nadání, že nadační příspěvek pro každého vybraného studenta bude s účinností od 1.9.2023 činit 2 000,- Kč. Nadační příspěvek pobírá ubytovaný student po dobu 12 měsíců počínaje zářím daného roku.

Současnost koleje

V Hlávkově koleji mohou být s finanční podporou Nadání ubytování vybraní studenti magisterských a doktorských programů pražských veřejných vysokých škol, dále též vynikající mladí akademičtí a vědečtí zaměstnanci AV ČR, ČVUT i dalších pražských veřejných vysokých škol. Podmínkou je, že mají výborné vědecké a pedagogické výsledky, jsou nemajetní, nemají byt v Praze a nejsou podnikateli. Výběr vhodných kandidátů na ubytování v Hlávkově koleji garantují rektori vysokých škol a předsedkyně Akademie věd České republiky, kteří podávají návrh na udělení nadačního příspěvku správní radě Nadání. Darovací smlouva na nadační příspěvek i dekret na ubytování se vystavuje vždy na jeden akademický rok.

Aktuální problémy studentů ubytovaných v Hlávkově koleji jsou operativně řešeny ve spolupráci s kolejní radou, vedením koleje, ČVUT i SUZ ČVUT.

V současné době může být v jednolůžkových či dvoulůžkových pokojích Hlávkovy koleje, které mají vlastní sociální zařízení, ubytováno 230 studentů. O nadační příspěvek podporující ubytování v Hlávkově koleji podalo pro akademický rok 2022/2023 žádost celkem 62 studentů z Českého vysokého učení technického, Univerzity Karlovy a dalších pražských vysokých škol, Akademie věd České republiky včetně studentů v rámci projektu „Program podpory studia studentů – krajanů, trvale žijících v zahraničí“. Nadační příspěvek Nadání na ubytování v Hlávkově koleji byl přiznán 49 žadatelům, kteří splnili podmínky pro přiznání nadačního příspěvku na ubytování v koleji. K 30. září 2022 se v koleji v nadačním programu ubytovalo 39 studentů, 10 do koleje z různých důvodů nenastoupilo. Po dobu, kdy jsou studenti v Hlávkově koleji aktuálně ubytováni, mají nárok čerpat nadační příspěvek ve výši 1 900,- Kč měsíčně po celý akademický rok 2022/2023.

Správní rada respektuje přání Josefa Hlávky, aby v koleji byli ubytováni jen sociálně potřební studenti. V tomto smyslu byly upraveny i podmínky smlouvy, jejímž podpisem získává student nárok na nadační příspěvek pro ubytování v Hlávkově koleji. Nadání bere v potaz i aspekt vynikajících studijních výsledků, který garantuje vedení příslušné vysoké školy.

Na ubytování studentům přispělo Nadání v roce 2022 částkou **623 200,- Kč**.

17. listopad před budovou koleje

V Hlávkově koleji bydlel Jan Opletal, student Lékařské fakulty Univerzity Karlovy, který se v roce 1939 stal obětí střelby do demonstrantů, kteří si 28. října připomínali vznik Československé republiky. Na paměť obětí nacistického teroru, mezi nimiž byli i další studenti Hlávkovy koleje, pořádá Nadání každoročně dne 17. listopadu ve spolupráci se Studentskou komorou Rady vysokých škol a dalšími institucemi vzpomínkovou slavnost před budovou Hlávkovy koleje za účasti představitelů českého státu, představitelů pražských vysokých škol, akademické obce a široké veřejnosti.

V letech 2020 a 2021, během pandemie nemoci Covid19 se pietní akce konala v omezeném rozsahu. V roce 2022 se akce spojená s připomenutím 17. listopadu -

Mezinárodního dne studentstva mohla opět konat bez omezení, za účasti veřejnosti, projevů představitelů akademické obce, pěveckého vystoupení a účasti vojenské jednotky. K pamětním deskám na budově koleje byly položeny květinové dary.

Prostor před Hlávkovou kolejí byl jako každý rok zajištěn zábořem, dopravními značkami zákaz stání a zastavení, 4 překážející auta byla odtažena.

Díky spolupráci s Policií ČR a pořádkové službě, kterou zajistili studenti ze Studentské komory Rady vysokých škol, proběhla akce bez problémů. Celou akci přenášela v přímém přenosu Česká televize.

Koncert ke státnímu svátku 17. listopadu se ve spolupráci s Karlovou Univerzitou konal v Karolinu. Tradičně vystoupil s hudebním programem Orchestr a sboru Univerzity Karlovy. Před koncertem zazněly projevy k výročí 17. listopadu. Za Nadání vystoupil s projevem předseda Nadání prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc.

Velmi pozitivně se projevila partnerská spolupráce Nadání s vysokými školami a AV ČR stejně jako rozvíjející se spolupráce se Studentskou komorou Rady vysokých škol, která vyústila v obnovení Mezinárodního dne studentstva jako státního svátku ČR.

Činnost Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky (dále jen NÚJH)

Národohospodářský ústav Josefa Hlávky podporuje badatelskou činnost v oblasti českého národního hospodářství a jeho vývoje, stejně jako v oblasti aktuálních ekonomicko-sociálních a dalších problémů české společnosti. Ústav neprovádí vlastní vědecký výzkum, podporuje však samostatnou činnost vědeckých pracovníků. Jak si Josef Hlávka přál, tato forma nadační činnosti slouží „...*ku povznesení českého národa...*“, aby obstál v mezinárodní soutěži. K tomu účelu slouží nadační příspěvky udělované radou NÚJH ve formě individuálních tvůrčích stipendií.

Do veřejné soutěže o získání nadačních příspěvků (stipendií), kterou vyhlásila rada NÚJH v lednu 2022, bylo zasláno 10 projektů, 6 z nich bylo přijato ke zpracování bez připomínek, 2 byly přijaty podmíněčně (autoři museli do projektu zapracovat připomínky rady NÚJH), 2 projekty přijaty nebyly. S autory, jejichž projekty ve veřejné soutěži uspěly byly podepsány darovací smlouvy o získání nadačního příspěvku. Ten je zpravidla vyplácen ve dvou splátkách, podmínkou je splnění všech smluvně stanovených podmínek a odevzdání práce/studie. Každý autor má garanta, člena rady NÚJH. Vypracované studie jsou posouzeny nejméně dvěma oponenty a procházejí odbornou rozpravou.

Členové rady NÚJH, kteří jsou garanty jednotlivých studií, projednávají se stipendisty podmínky jejich spolupráce, poskytují jim odborné konzultace a dbají na dodržování dohodnutých termínů. Od ledna 2022 do prosince 2022 se uskutečnilo 5 obhajob studií NÚJH.

V roce 2022 bylo stipendistům NÚJH vyplaceno **588 000,- Kč,-** (seznam viz kapitola 4 této zprávy). Na vydání publikací bylo vynaloženo **290 404,- Kč** (viz kapitola 4 této zprávy). V ediční řadě Studie NÚJH vyšlo v roce 2022 7 publikací. Každá ze studií NÚJH má své číslo ISBN. Anotace publikovaných prací jsou uveřejněny na webových stránkách Nadání.

Činnost rady NÚJH je dlouhodobě a úspěšně zaměřena i na témata, která umožňují podrobněji studovat historii Nadání, odkaz, dílo i život jejího zakladatele Josefa Hlávky, stejně jako osudy jeho spolupracovníků, přátel nebo pokračovatelů.

Mezinárodní vztahy Nadání a podpora studentů z českých národnostních menšin

Nadání tradičně udržuje vztahy s Národní univerzitou Jurie Fed'koviče v Černovicích na Ukrajině, která je zastřešena dvoustrannou dohodou o spolupráci. Naplňována je i smlouva o spolupráci se Školským spolkem Jana Ámose Komenského ve Vídni.

Ve spolupráci s Univerzitou Karlovou, Centrem pro studium vysokého školství a Studentskou komorou Rady vysokých škol uspořádalo Nadání 5. října 2022 v Karolinu mezinárodní vědeckou konferenci „Informační technologie a jejich uplatnění ve vzdělávacím procesu“.

V součinnosti s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Ministerstvem zahraničí ČR a vedením vybraných veřejných vysokých škol v Praze byl již v roce 2019 připraven projekt podpory studentů z řad českých národnostních menšin (žijících v zahraničí), kteří mají předpoklady a zájem úspěšně studovat na veřejných vysokých školách v České republice. Pilotní projekt byl realizován ještě v roce 2019 a směřován k studentům z české menšiny žijící v Chorvatsku, Rumunsku a Srbsku. V roce 2022 bylo v tomto programu pokračováno. V rámci projektu byly Nadáním podpořeny dvě studentky prezenčního bakalářského programu Univerzity Karlovy. Studentka z české menšiny trvale žijící v Srbsku studuje na Pedagogické fakultě UK, studentka původem z Gruzie studuje na 3. lékařské fakultě UK. Podpořeny byly dvě studentky studující na Českém vysokém učení technickém. Na Fakultě strojní ČVUT studentka doktorského studia z české menšiny trvale žijící v Argentině a studentka magisterského studia původem z Gruzie na Fakultě architektury ČVUT. Na Vysokém učení technickém v Brně, na Fakultě stavební studuje s podporou Nadání bakalářský program student z české menšiny trvale žijící na Ukrajině. Seznam těchto studentů viz kapitola 4 této zprávy.

Na podporu této forma nadační činnosti bylo vynaloženo **402 073,- Kč**

Využívání zámku Josefa Hlávky v Lužanech

Zámek Josefa Hlávky v Lužanech je místem, kde se scházejí významné vědecké a umělecké osobnosti českého národa. Správní rada tak respektuje přání Josefa Hlávky. Hosty na zámku byli v minulých letech zejména představitelé vedení Akademie věd ČR, Univerzity Karlovy, Českého vysokého učení technického a dalších veřejných vysokých škol, Národního muzea, Národního technického muzea i dalších vědeckých a uměleckých organizací. Na zámku se konají pravidelná zasedání správní rady Nadání a rady NÚJH. V souvislosti s úmrtním dnem Josefa Hlávky (11. března 1908) se v měsíci březnu na zámku tradičně koná pietní vzpomínka na donátora Nadání a podle jeho přání z poslední vůle je v zámecké kapli sloužena bohoslužba. V červnu roku 2022 se na zámku konalo přivítání nových lužanských občánků. Neuskutečnilo se však tradiční slavnostní předávání Cen Josefa Hlávky za vědeckou literaturu, kterou organizuje Nadání spolu s Nadací Českého literárního fondu. Po dohodě se předání Cen Josefa Hlávky za vědeckou literaturu uskutečnilo v měsíci srpnu. V srpnu se též konalo tradiční setkání vybraných účastníků Letní školy slovanských studií Ústavu bohemistických studií FF UK s významnými představiteli české vědy a umění. Na tomto již tradičním setkání se hosté se seznámili s životem a dílem Josefa Hlávky, v kapli zámku pro ně byl uspořádán koncert v provedení vybraných členů Orchestru Univerzity Karlovy. Uskutečnila se též veřejná prezentace 3. svazku Zápisků Marie Červinkové - Riegrové. V září se konala tradiční zahradní slavnost a v listopadu nejvýznamnější společenská akce Nadání - předávání trvalých legátů, Cen Josefa Hlávky nejlepším vysokoškolským studentům a mladým vědeckým pracovníkům AV ČR a Medaile Josefa Hlávky nestorům české vědy a umění.

Pro širokou veřejnost je zámek přístupný pouze po předchozí písemné žádosti a souhlasu předsedy správní rady Nadání. V červenci (5.7. - 6.7) a srpnu (23.8.- 28.8.) byl zámek zpřístupněn široké veřejnosti k prohlídkám, stejně jako v září v rámci Dnů evropského dědictví. Návštěvníkům byla kromě běžné vstupenky nabídnuta tzv. rodinná vstupenka, která zahrnovala rozšíření nabízených průvodcovských i dalších služeb.

V zámecké kapli a v zámeckém parku se po předchozí domluvě a po souhlasu správní rady opět konalo několik svatebních obřadů. Této příležitosti využívají mladé páry zejména z Lužan, Přeštic i Plzeňského kraje.

b) Náklady na provoz Nadání

Náklady na provoz Nadání jsou vynakládány zejména na provoz, údržbu a opravy všech nemovitostí, včetně památkově chráněných objektů, které jsou ve vlastnictví Nadání.

Náklady spojené s provozem představují položky na spotřebu materiálu, elektrické energie, vody, plynu, odvoz odpadů, náklady na služby, cestovné a přepravné, náklady na reprezentaci, pojistné, daň z nemovitosti, daň silniční a různé poplatky. Tyto náklady v roce 2022 činily celkem 8 018 tis Kč.

Další položkou jsou mzdové náklady (včetně dohod o provedení práce, odměn statutárních orgánů a náhrad mzdy) ve výši 4 499 tis Kč a s tím spojené náklady na pojištění pracovníků (zdravotní, sociální zákonné pojištění úrazu) ve výši 1 448 tis Kč a náklady na stravné 62 tis Kč.

Na opravy a udržování nemovitostí, které jsou v majetku Nadání, bylo vynaloženo 13 353 tis Kč. V Praze byly provedeny opravy objektů ve vlastnictví Nadání ve výši 11 003 tis Kč, v Lužanech bylo vynaloženo 2 350 tis Kč. Účetní odpisy dlouhodobého majetku byly ve sledovaném roce 2 956 tis Kč. Současně došlo ke zvýšení hodnoty objektů Nadání o 16 056 tis. Kč, a to zejména zhodnocením budov v Praze prostřednictvím rekonstrukcí volných prostor.

3. PŘEHLED O DARECH PŘIJATÝCH NADÁNÍM

Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ je nadací, která je vzhledem ke svému majetku finančně nezávislá a veškeré náklady spojené se správou Nadání financuje ze svých zdrojů. Případné dary, které získá, pak používá výhradně ve prospěch nadační činnosti, pokud si dárce nepřeje jinak. V roce 2022 obdrželo Nadání dary v celkové výši 67 tis Kč.

4. PŘEHLED O OSOBÁCH, JIMŽ BYLY POSKYTNUTY NADAČNÍ PŘÍSPĚVKY K ÚČELU, PRO KTERÝ BYLA NADACE ZŘÍZENA, V HODNOTĚ VYŠŠÍ NEŽ 10 000,- Kč

Nadační příspěvky byly použity účelně v souladu s posláním Nadání vyjádřeném v darovací smlouvě na základě rozhodnutí správní rady Nadání. Příjemci nadačních příspěvků podali o použití finančních prostředků písemnou zprávu.

Nadační příspěvky plynoucí z poslední vůle Josefa Hlávky

Gymnázium Klatovy – podpora nadaných studentů	80000
Město Přeštice – podpora školství a kultury	100000
Národní muzeum Praha – doplnění sbírek muzea	200000

(vyplacen rok 2021 a 2022)

Nadační příspěvky pro podporu vědecké, literární a umělecké činnosti

Kůstková Kristýna	20000
Šromová Ester , Mgr.	20000
Šanovec Ondřej	20000
Miková Karolína , MUDr.	20000
Vafek Zdeněk , Bc.	20000
Jagošová Anna , Mgr.	20000
Echalar Barbora, Mgr.	20000
Macháčová Simona , Mgr.	10000
Wolfová Katrin , MUDr.	12000
Čermáková Adéla , Bc.	20000
Rázková Zuzana	20000
Marešová Jana , Ing.	25000
Ďásková Nikola , Ing.	15000
Šimíková Karla , Bc.	20000
Lis Alina	20000
Červenka Petr , Bc.	20000
Mojžišová Monika	20000
Plechátá Michaela , Ing.	20000
Otruba Matúš	25000
Michnová Anna , Bc.	20000
Ježková Tereza , Bc.	15000
Swiacká Markéta , Ing.	15000
Koutná Eliška , Ing.	15000
Hrdinka Daniel , Bc	10000
Trojan Karel , Ing.	15000
Labusová Markéta , BcA.	10000
Jedličková Jana , Mgr.	15000
Kovalíková Libuša	15000
Kalantay Maria	15000
Král Michael	15000
Matyska Štěpán	15000
Pokorný Jan	15000
Ozerskyj Serhii	15000
Petrlová Klára , BcA.	15000
Pospíšil Jan	15000
Zelenková Natálie , Ing.	11000
Žáková Karolína	10000
Wolfová Katrin , MUDr.	20000
Frind Marek	15000
Utijdjian Haig	150000
Fraňková Tereza , Mgr.	30000
Laitl Vojtěch	25000
Gloriková Nela , Bc.	35000
Poncová Renata , MUDr.	25000

Dary studentům národnostních menšin

Mkrtumiants Svetlana	156171
Sarkisova Nina	70925
Canteros Maria Laura ,	96925
Bužek Ivona	30852
Palamarchuk Vitalii	47200

Medaile Josefa Hlávky

Píchová Iva, Ing. CSc.	75000
Bejček Vladimír , prof.	75000
Staněk Vladimír , prof.	75000
Petříček Miroslav , prof.	75000
Hanika Jiří , prof. Ing.	75000

Seznam studentů pražských vysokých škol, brněnské techniky a mladých pracovníků Akademie věd České republiky, nositelů Ceny Josefa Hlávky 2022 ve výši 25 000,- Kč

Šupová Barbora , MgA.	25000
Vondrášek Damián , BcA.	25000
Jedličková Sarah , BcA.	25000
Bohutínská Magdalena ,	25000
Hartmanová Pavla , Mgr.	25000
Hladká Adéla , Mgr. Ph.D.	25000
Palůchová Veronika , Ing.	25000
Staněk Filip , Mgr.	25000
Vejščíková Ivana , RNDr.	25000
Britaňáková Nela , MgA.	25000
Běloch Lukáš , Bc.	25000
Janoušková Klára , Bc.	25000
Bendová Dagmar , Ing.	25000
Horská Natálie	25000
Šleichrt Jan , Ing.	25000
Kislingerová Tereza , Ing.	25000
Bělohoubek Jan, Ing., Ph.D.	25000
Koblihová Daniela , Ing.	25000
Blůcher Ruth Johanna	25000
Vejvodová Kateřina , Ing.	25000
Afryie Jerry OWusu , Ing.	25000
Tomšík Karel , Ing.	25000
Tošovský František , Ing.	25000
Talířová Kateřina , Mgr.	25000
Vacek Josef, JUDr. Mgr.	25000
Veselá Kateřina , Ing.	25000
Paračková Zuzana , Mgr.	25000
Grygarová Kateřina	25000

Karahoda Rona , PharmDr.	25000
Macháčková Lucie ,	25000
Kaznacheeva Anna , Bc.	25000
Konečná Veronika , Mgr.	25000
Tinková Magdalena , Ing.	25000
Friesingerová Tereza , Harutyunyan Mikayel, Mgr.	25000
Časta Martin , Ing. Mgr.	25000
Tomčiak Petr , Ing.	25000
Senčar Simon , Bc.	25000
Shchur Anastasiia , Bc.	25000
Klement Josef , Ing.	25000
Fajstavr Dominik , Ing.	25000
Beránková Lucie , Ing.	25000
Kvaček Robert , Ing.	25000
Spálovská Dita , Ing. Ph.D.	25000
Jungvirt František , MgA.	25000
Prajzler Vladimír , Ing.	25000
Michálková Anežka , Ing.	25000
Arkhiptsava Katsiaryna , Klobušiaková Patrícia , Ing.	25000
Růžičková Martina , MgA.	25000
Illner Vojtěch , Ing.	25000
Kolář Ondřej , Ing.	25000

Cena v mezinárodní soutěži ABF

V r. 2022 nebyla udělena.

Národohospodářský ústav Josefa Hlávky – stipendia

Doležalová Antonie, doc.	80000
Fialová Kamila , PhDr.	56000
Chmelová Pavla , Ing.	71000
Milfait René, Th-Lic. .Ing.	80000
Skorvid Sergey, doc.	16000
Schindlerová Petra, Mgr.	16000
Čechová Marie , Prof.	100000
Preissová Krejčí Andrea ,	16000
Kovář Martin, Prof. PhDr.	16000
Dolejský Martin , PhDr.	80000
Milfait René, Th-Lic. .Ing.	20000
Černý Karel, Mgr., Ph.D.	18000

Národohospodářský ústav Josefa Hlávky – tisk prací

Diviák Tomáš, Mgr. , Ph.D.	32606
Doležalová Antonie, doc. Lukšů David , PhDr. Ph.D.	33417
Fialová Kamila , PhDr.	51568
Milfait René, Th-Lic. .Ing.	39776
Chmelová Pavla , Ing.	34622
Čechová Marie , Prof.	41320,5
	57094,5

5. DODRŽENÍ PRAVIDEL O OMEZENÍ NÁKLADŮ

Statutem Nadání bylo stanoveno, že celkové roční náklady na správu Nadání nepřekročí 9 % z nadačního jmění. Náklady na správu Nadání souvisí zejména s provozem nadání, opravami a udržováním majetku Nadání, s péčí o umělecké předměty a památkově chráněné objekty, popřípadě navrácením původního majetku.

Výše zapsaného nadačního jmění k 31. 12. 2022	307 250 649,- Kč
Výše nezapsaného nadačního jmění k 31. 12. 2022	19 403 252,- Kč

Výše nadačního jmění k 31. 12. 2022 celkem	326 653 901,- Kč
Celkové náklady Nadání	35 685 372,- Kč
-z toho náklady na nadační činnost	-5 349 777,- Kč

Podíl nákladů na správu **9,29 %**

Ukazatel byl překročen o 0,29%.

6. ZHODNOCENÍ ZÁKLADNÍCH ÚDAJŮ Z ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A ZÁVAŽNÉ INFORMACE ZE ZPRÁVY AUDITORA

Výnosy Nadání z pronájmů nemovitostí dosáhly v roce 2022 výše 42 482 tis Kč, přičemž výnosy z bytů představují 17 816 tis Kč, zbývající část ve výši 24 666 tis Kč tvoří výnosy z nebytových prostor a ostatní příjmy z pronájmu. Vzhledem k tomu, že tyto nemovitosti jsou součástí nadačního kapitálu Nadání, příjmy z jejich pronájmu jsou osvobozeny od daně.

Na nadační činnost byla v roce 2022 vyplacena schváleným adresátům celková částka 5 350 tis Kč.

Na opravy a udržování bylo celkově vynaloženo 13 353 tis Kč, na zhodnocení nemovitostí, které jsou v majetku Nadání pak 9 746 tis. Kč.

Z hlediska plánovaných investičních záměrů byl rok 2022 významný tím, že v něm byl pátou etapou završen střednědobý „Investiční plán – Revitalizace bytového fondu 2017 – 2022“, schválený správní radou Nadání 28.8.2017. Do této poslední etapy bylo po úpravě zařazeno 5 dlouhodobě neobývaných bytových jednotek na schodišti bez výtahu, do kterých nebylo dlouhodobě investováno a jejichž technický stav neumožňoval pronájem. Náklady na jejich revitalizaci byly navýšeny i proto, že v nich byly odkryty zátoky, které ve dvou případech způsobily rozsáhlé napadení dřevomorkou, vyžadující náročné a neplánované rekonstrukce.

Celkem bylo v roce 2022 revitalizováno 321,60 m² bytové plochy. Plánovaný roční výnos z revitalizované bytové plochy v 5. etapě činí 1.152.000,- Kč. Průměrný roční výnos z vložené investice činí pro tuto etapu 11,39 %.

V průběhu pětiletého projektu revitalizace bytového fondu Nadace v Praze bylo revitalizováno celkem 2.592, 67 m², a nově tak zprovozněno 26 pronajímaných bytových jednotek. Rozhodnutí správní rady Nadace z 28.8.2017 se na základě těchto skutečností jeví jako strategicky správné, bylo učiněno s péčí řádného hospodáře, navzdory období epidemiologické pandemie a skokově rostoucí inflaci vytváří předpoklady pro dodržení plánované návratnosti vložených prostředků a přináší technické zhodnocení majetku Nadání. V souvislosti se snahou eliminovat bezpečnostní rizika v areálu Hlávkových domů pokračovala v roce 2022 spolupráce s firmou MC Systems and Services s.r.o., která připravovala stavební dokumentaci pro projekt automatického uzavírání vrat do vnitrobloku. Při přípravě této dokumentace se situace zkomplikovala zejména v souvislosti s požadavky představitelů Hasičského záchranného sboru, kteří definovali striktní požadavky související zejména se zajištěním únikových cest tak, aby odpovídaly současným požárními normám a umožňovaly bezpečnou dostupnost ostatním složkám integrovaného záchranného systému. Tyto požadavky si vyžádaly významné přepracování projektu tak, aby nedošlo ke zmaření investice při kolaudaci.

V kontextu s finanční situací státu, gradujícím růstem energií, stoupající inflací i mezinárodní situací se v roce 2022 správní rada zabývala tím, jak na tyto okolnosti reagovat. Soustředila se zejména na uplatnění inflační doložky, a to nejen u nebytových prostor (kde od 1.10.2022 došlo k uplatnění inflační doložky za rok 2021, ve výši 3,8 %), ale rozhodla, že inflace za rok 2022 bude uplatněna i u nájemních smluv pro byty. Dále rozhodla o vhodnosti diverzifikace vkladů do většího počtu bankovních ústavů.

V roce 2022 bylo nutné řešit i neplánované opravy bytových jednotek. Některé nájemy byly ukončeny v důsledku úmrtí nájemníků (např. byt č. 5, Hvězdova1322/37), kdy musela být provedena celková oprava, aby mohl být byt nabídnut k novému pronájmu. Neplánované náklady si vyžádaly i některé havarijní situace - např. masivní zátok v bytě č. 3B, Jungmannova 736/12, který si vyžádal celkovou opravu podlahy a odborný dohled mykologa při výměně zdevastovaných nosných trámů, napadených dřevomorkou.

Pojistné události, které z těchto havárií vyplynuly, byly řešeny s pojišťovnou Kooperativa prostřednictvím pojišťovacího makléře Renomia, z jehož iniciativy jsou parametry pojistné smlouvy Nadace každoročně aktualizovány a vylepšovány. S ohledem na rostoucí inflaci a jako prevenci proti možnému podpojištění bylo v průběhu roku 2022 pojišťovacím makléřem doporučeno navýšení pojistné částky pro nemovitý i movitý majetek. S tímto doporučením správní rada vyslovila souhlas, na základě, kterého byl do konce roku 2022 podepsán příslušný dodatek ke smlouvě s pojišťovnou Kooperativa.

Obdobně bylo nutné řešit dílčí opravy střešní krytiny v místech, kde zatékalo a opravy poškozených oken v bytových, nebytových i společných prostorech.

V souladu s příslušnými normami byly ve stanovených termínech prováděny revize a prohlídky spalinových a komínových cest pro bytové a nebytové prostory a průběžné činnosti související s údržbou a správou objektu.

V Lužanech bylo v roce 2022 vynaloženo na opravy a údržbu 2 396 tis Kč a na zhodnocení nemovitého majetku 350 tis Kč.

V průběhu roku 2022 byla dokončena plánovaná celková oprava hlavního zámeckého schodiště v Lužanech, na kterou bylo použito uskladněné dřevo z dřívě pokácených lužanských dubů. Oprava probíhala pod dohledem dozorujících archeologů a pracovníků památkové péče a byla završena pokládkou nových koberců. Mezi další plánované akce na zámku v Lužanech patřilo (po vydání závazného stanoviska MěÚ Přeštice) i zahájení 3. etapy oprav zámeckých oken. Obě opravy byly, na základě předchozích pozitivních zkušeností, svěřeny kvalifikované firmě truhláře a restaurátora Jiřího Čermáka, který při opravách odkryl, citlivě demontoval a ošetřil torzo barokního okna, které tak může být cenným artefaktem zámecké expozice.

Další velkou a na základě vyhodnocení statika z bezpečnostních důvodů nezbytnou akcí v Lužanech byla v roce 2022 demolice části objektu č.p. 40, která proběhla na základě stavebního povolení na demolici, vydaného stavebním úřadem MěÚ Přeštice. Demoliční práce prováděla firma Martin Ženíšek, stavební dozor zajišťoval Ing. Palát. Po ukončení demolice byla podle pokynů statika provedena stabilizace štítové zdi, na kterou bude navazovat její finální úprava, oplocení pozemku a jeho konečná úprava, předběžně konzultovaná se zahradní architektkou Ing. Dlouhou. Celková investice do tohoto projektu činila 2 162 tis Kč.

Tyto velké investiční akce roku 2022 v rozhodující míře ovlivnily hospodářský výsledek nákladového střediska Lužany.

I nadále bude Nadace v souladu s Hlávkovým odkazem a poslední vůlí, z pozice řádného hospodáře pokračovat v důsledné a systematické péči o svěřený majetek. Bude ho trvale zhodnocovat a připravovat tak optimální podmínky pro vytváření prostředků, ze kterých je financována zejména nadační činnost, ale také pravidelná údržba a opravy tohoto majetku.

Výrok auditora o auditu účetní závěrky

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ („Nadace“) sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2022, výkazu zisku a ztráty a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o Nadaci jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv Nadace k 31. 12. 2022 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření a peněžních toků za rok končící 31. 12. 2022 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky (KA ČR) pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Nadaci nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace

Za ostatní informace se považují informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá vedení Nadace.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje, ani k nim nevydáváme žádný zvláštní výrok. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a zvážení, zda ostatní informace uvedené ve výroční zprávě nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky, zda je výroční zpráva sestavena v souladu s právními předpisy nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Pokud na základě provedených prací zjistíme, že tomu tak není, jsme povinni zjištěné skutečnosti uvést v naší zprávě.

V rámci uvedených postupů jsme v obdržných ostatních informacích nic takového nezjistili.

Odpovědnost správní rady a dozorčí rady Nadace za účetní závěrku

Správní rada Nadace odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je správní rada Nadace povinna posoudit, zda je Nadace schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy správní rada plánuje zrušení Nadace nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Za dohled nad procesem účetního výkaznictví v Nadaci odpovídá dozorčí rada.¹

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně

¹ Odpovědnost za dohled nad procesem účetního výkaznictví auditor uvádí pouze v případě, že existuje orgán Společnosti, který za tento dohled odpovídá.

předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol správní radou.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Nadace relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti správní rada Nadace uvedla v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky správní radou a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Nadace trvat nepřetržitě. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Nadace trvat nepřetržitě vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Nadace ztratí schopnost trvat nepřetržitě.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat správní radu a dozorčí radu mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

7. ÚDAJE DLE § 21 ZÁKONA č. 563/1991 Sb., O ÚČETNICTVÍ, VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ

- a) Nadání bude nadále pokračovat ve svém poslání ve smyslu poslední vůle zakladatele a statutu Nadání a pro následující období nepočítá s rozšířením svých nadačních aktivit.

- b) Nadání se nevěnuje aktivně žádnému výzkumu a vývoji, pouze doporučené a vybrané aktivity podporuje zejména prostřednictvím Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky a dále podporou studentů a jejich vědeckých aktivit zejména v zahraničí.
- c) V oblasti ochrany životního prostředí vzhledem k poslání nemá Nadání žádné aktivity a v oblasti pracovněprávních vztahů dodržuje platnou legislativu.
- d) Nadání nemá v zahraničí žádnou organizační složku.